

„România să nu renunțe la angajamentele sale“

Unul dintre adjuncții Condoleezzei Rice le atrage atenția politicienilor de la București asupra „derapajelor“ din politica internă și externă

Foto: Oktavian Coconescu

TRIMIS DE WASHINGTON. Emisarul american a abordat la București cele mai fierbinți chestiuni de pe agenda politică a zilei

Laurentiu Mihu

laurentiu.mihu@evz.ro

Daniel Fried, adjunctul secretarului de stat american Condoleezza Rice, a fost în România. El le-a transmis liderilor de la București să transeze criza politică, să nu uite de angajamentele asumate în Irak și să renunțe la varianta implicării Moscovei în jocurile politice din România.

► **EVZ: Ați făcut o vizită-fulger în România. Cu cine v-ați întâlnit?**

► **Daniel Fried:** Am purtat discuții cu președintele Băsescu, cu primul-ministrul Tăriceanu, m-am întâlnit și cu președintele Geoană, din partea opoziției - ce va fi însemnat și opoziția zilele acestea...

► **Cum ati găsit scena politică a României?**

► Este evident că atmosfera e foarte confuză și tensionată, dar America nu votează la alegerile din România. Însă dorim o Românie puternică și activă, care să privească la orizont și nu să-și consume energiile. Orice soluție va exista (vizavi de criza politică - n.r.) sper că va fi una durabilă.

► **Ce argumente v-au prezentat cei trei lideri?**

► Nu pot detalia asupra unor discuții private, dar cu toții îl doresc României un rol puternic în NATO, UE și în raport cu SUA. Toți trei sunt de acord că oportunitățile care i se deschid astăzi tării nu au fost niciodată mai bune. În aceste condiții, mesajul meu a fost: „Găsiți o soluție pentru binele țării dumneavoastră“. Secretarul Rice e de părere că trebuie să avem încredere în democrația din România. Aceasta e o altă latură a mesajului pe care l-am adus.

► **Va afecta prelungirea crizei colaborarea României cu SUA?**

► Nu suntem aici pentru a amenința România sau pentru a pune presiune asupra ei. În politică trebuie să te aștepți și la tornade. Dar dacă lucrurile nu se rezolvă, nu vor avea de suferit neapărat relațiile româno-americane, ci interesul României. Aveți lucruri de făcut: vin fonduri europene, doriti mai multe investiții străine. Am auzit că ar exista oportunități majore ca mari constructori americani de automobile să sosescă în România. Astfel de investiții trebuie să vi le doriti, pentru că aduc un spectru larg de beneficii. Dar e necesar un climat propice, curat și transparent. Si e în sarcina guvernului să asigure și să mențină un astfel de climat.

► **Cum ati caracteriza actualul climat?**

► Față de cel de acum 10 ani, mult,

„ Daniel Fried
adjunct al secretarului american de stat, Condoleezza Rice

Nu vreau să văd România renunțând la angajamentele asumate, la fel cum nici dumneavoastră nu ati dori să vedeti America renunțând la angajamentele sale, inclusiv la cele de a apăra România.

mult mai bun, față de cum ar trebui să fie, încă e mult de lucru. Dar pentru a le oferi românilor ceea ce merită, este nevoie de un guvern funcțional. Si noi vrem să vedem România ca o prezență activă în lume. Suntem membri NATO, iar NATO este activ în Kosovo, Afganistan, Irak.

Retragerea din Irak: „Putem discuta când guvernul e stabil“

Există o dezbatere pe această temă. Unii cer retragerea din Irak.

► Știu, dar asemenea subiecte nu ar trebui discutate în mijlocul unei crize politice. Sper că eventuale decizii nu vor fi luate în contextul unui referendum pentru suspendarea președintelui.

Între președinte și premier e totuși o ruptură pe această temă.

► Nu facem parti-pris-uri. Dar, că va exista această criză, sperăm că nu veți lua decizii majore și pe termen lung în materie de securitate națională. De exemplu, par să existe discuții și privind numărul militarilor români care servesc în afara țării. Sper că această discuție va fi amânată până la lîmpozirea apelor. În plus, militarii români sunt părți importante ale unor operațiuni importante. Nu vreau să văd România renunțând la angajamentele asumate, la fel cum nici dumneavoastră nu ati dori să vedeti America renunțând la angajamentele sale, inclusiv la cele de a apăra România.

România ar putea avea o problemă, aşadar.

► Tara dumneavoastră decide singură și noi îl respectăm suveranitatea. Sper doar ca astfel de decizii să nu fie luate acum. Putem discuta când guvernul va fi stabil.

O altă dezbatere din România acestor zile e constituționalitatea suspandării președintelui.

► De zeci de ani sprijinim libertatea, democrația și suveranitatea în Europa. Curtea Constituțională spune ceva și în parlament se votează altceva, dar nu e treaba noastră. Poporul român nu a luptat ca să intervină americanii asupra Constituției.

România, în cărți pentru securizarea Europei

Să trecem la facilitățile americane din România. Care e ritmul?

► Merge foarte bine, oamenii noștri sunt încântați și nu există plângeri.

Care va fi rolul României în această parte a Europei în care SUA intenționează să instaleze și scutul antirachetă?

► În primul rând am făcut doar niște propuneri Cehiei și Poloniei, încă nu am început negocierile, dar ei dezbat această chestiune. Cert e că ne confruntăm cu o potențială amenințare din partea Iranului și a altor țări. Iranul își dezvoltă propriile arme nucleare și rachete. Nu

CV

Un diplomat cu experiență în regiune

Daniel Fried a intrat în diplomația americană în urmă cu 30 de ani, în Biroul Economic al Departamentului de Stat. În anii '80 a funcționat în cadrul Consulatului general din Leningrad, a fost atașat politic pe lângă Ambasada SUA de la Belgrad și a intrat în Biroul Afaceri Sovietice al Departamentului de Stat. Din 1987 până în 1993, a deținut mai multe funcții în ambasada americană din Polonia. A revenit la Casa Albă, ca specialist în chestiuni est-europene și eurasiatice, făcând parte din grupul de lucru care a creionat strategia de extindere euro-atlantică și dezvoltarea relațiilor Rusia-NATO. Din 2005 este adjunct al secretarului de stat Condoleezza Rice, acoperind Europa și republicile asiatici din fosta URSS.

vrem să ne trezim într-o bună zi și să descoperim că Iranul e o amenințare nucleară pentru Europa și SUA. În plus, cu aceste instalații, SUA se pot apăra ceva mai bine și pot oferi protecție Europeani. Noi stim că dacă Europa nu e sigură, nici SUA nu sunt. Vrem să discutăm cu România în ce fel poate fi parte a acestui sistem și chiar să abordăm subiectul în Consiliul Rusia-NATO, pentru că vrem ca și Rusia să se implice, într-un mod cooperant.

Instalarea scutului deranjează Rusia.

► Trebuie să fim transparenti cu rușii și le oferim un parteneriat. Acum două săptămâni, am fost cu secretarul Gates (Robert Gates - ministrul apărării al SUA) la Moscova, le-a arătat niște planuri rușilor și le-a spus franc: „Suntem serioși în chestiunea asta!“. Rusia nu e credibilă când spune că zece interceptoare sunt o amenințare pentru giganticul lor arsenal nuclear. Nu avem nimic de ascuns și vrem să cooperăm. Până la urmă, rușilor nu le-a convenit largirea NATO.

Ar putea fi folsită baza de la „Mihail Kogălniceanu“ în eventualitatea unui atac asupra Iranului?

► Nuuu, nuuu, nuuuu! În primul rând că noi vrem o rezolvare diplomatică și prin Consiliul de Securitate al ONU.

PERSPECTIVA SUA

„Nu le atribuiți rușilor criza politică“

E rezonabilă invocarea implicării administrației Putin în jocurile politice din România?

► Nu cred că le puteți atribui rușilor criza politică din România. Pentru Dumnezeu, doar români și-au făcut-o cu mâna lor.

Președintele Traian Băsescu a atras atenția asupra unui consilier al lui Vladimir Putin, Alexandr Kondakov. Ați discutat despre acest lucru?

► Am discutat despre ruși și credem că români și americanii nu trebuie să-i

privească drept adversari. Dorim o Rusie puternică, nu slabă, dar puternică în termeni secolului al XXI-lea.

Aveți în vedere puterea investițiilor? Ele sunt tratate cu îndoile.

► Investițiile trebuie să fie deschise, transparente și oneste. Mai sunt și relațiile cu vecinii și contribuția la securitatea lumii. Uneori, Rusia corespunde așteptărilor. Apoi, mai credem în diversitatea surselor din energie (petrol și gaz - n.r.). Monopolul nu e bun pentru consumator, dar nici pentru furnizor, pentru că perturbă piața.

Dar monopolul îl priește Rusiei. Poate fi o monedă de schimb pentru ambii sale externe.

► Folosirea energiei ca unealtă politică nu e un lucru bun. Nu e o acuză, ci o afirmație de principiu.

Credet că, în tot acest joc furnizor-consumator de energie, România e vulnerabilită?

► E important ca statele să disponă de resurse multiple. Dar România trebuie să se decidă asupra propriei politici energetice, așa că lată un nou motiv pentru care e nevoie de un guvern stabil și capabil.

DANIEL FRIED